REZOLUCJA

delegatów Zgromadzenia Ogólnego organizacji mniejszości niemieckiej w Polsce w sprawie nowej strategii językowej

Delegaci Rady Związku organizacji mniejszości niemieckiej w Polsce przyjmują niniejszą rezolucję, mając świadomość swojej odpowiedzialności za zachowanie i rozwój języka niemieckiego jako istotnego elementu tożsamości naszej społeczności; rezolucja ta skierowana jest do członków mniejszości niemieckiej oraz do rządów Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Federalnej Niemiec.

1. Apel do członków mniejszości niemieckiej

Solidna edukacja językowa jest i pozostaje jednym z najważniejszych zadań naszej społeczności. Dlatego kierujemy do wszystkich członków mniejszości niemieckiej apel o aktywne zaangażowanie się w ochronę i rozwój języka niemieckiego w Polsce.

Nauczanie języka niemieckiego odbywa się obecnie w wielu przedszkolach i szkołach, a także w ramach licznych projektów językowych realizowanych przez organizacje mniejszości niemieckiej. Doceniamy ten fakt, a jednocześnie dostrzegamy konieczność rozpowszechniania wiedzy na temat oferty językowej oraz dalszego systematycznego podnoszenia jakości tych działań.

Jakość i różnorodność projektów językowych mają decydujące znaczenie dla trwałego umocnienia języka niemieckiego w codziennym życiu naszych członków, a także w życiu społecznym i kulturalnym oraz dla wzmocnienia jego obecności.
W związku z tym z zadowoleniem przyjmujemy przyjętą przez zarząd ZNSSK Strategię Językową Mniejszości Niemieckiej na lata 2027–2031, która będzie służyć jako wspólne ramy dla planowania, wdrażania i dalszego rozwoju działań językowych we wszystkich organizacjach naszej społeczności.

Wzywamy wszystkie organizacje i członków do konsekwentnego wdrażania jej zasad oraz do wspólnej pracy nad osiągnięciem wyznaczonych celów.

2. Przesłanie do rządu Rzeczypospolitej Polskiej

Delegaci Zgromadzenia członków dziękują za dotychczasowe wsparcie i dostrzegają pozytywne sygnały wobec mniejszości niemieckiej. Różnorodność językowa i kulturowa stanowi nieodłączną część europejskiego dziedzictwa kulturowego, a także rozwoju demokratycznego i społecznego państwa. Mniejszości narodowe i etniczne od pokoleń

aktywnie przyczyniają się do rozwoju językowego Polski. Ich języki wzbogacają życie społeczne i wzmacniają dialog. Zachowanie i aktywne promowanie języka niemieckiego w Polsce mają zatem ogromne znaczenie, które jednak traci na wartości w przypadku dyskryminacji. Jednocześnie zwracają się do rządu Rzeczypospolitej Polskiej i podkreślają znaczenie następujących działań dla pracy językowej:

– dalsze stabilne finansowanie projektów językowych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji;

– zapewnienie wysokiej jakości kształcenia nauczycieli, którzy często angażują się również w projekty językowe mniejszości niemieckiej;

– utrzymanie przez polskie Ministerstwo Edukacji stabilnych ram prawnych dla nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszościowego, umożliwiających długoterminowe planowanie i rozwój jakości.

– Jednocześnie ponownie apelujemy do polskiego rządu o wprowadzenie ratyfikowanej przez Polskę Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych.

Podkreślamy, że jakość edukacji szkolnej ma bezpośredni wpływ na poziom i skuteczność pozaszkolnych projektów językowych, a także na działalność kulturalną organizacji mniejszościowych. Jednocześnie wyrażamy nadzieję na dalszy rozwój i udoskonalenie istniejących mechanizmów wsparcia, tak aby jeszcze skuteczniej odpowiadały one na potrzeby naszej społeczności.

3. Przesłanie do rządu Republiki Federalnej Niemiec

Delegaci Zgromadzenia członków wyrażają wdzięczność rządowi Republiki Federalnej Niemiec za dotychczasowe wsparcie finansowe projektów językowych realizowanych przez organizacje mniejszości niemieckiej w Polsce.

Jednocześnie apelujemy o:

– kontynuację i dalsze rozszerzenie tego wsparcia;

– jak najprostsze i jak najbardziej przejrzyste procedury ubiegania się o środki projektowe;

– stabilne ramy prawne przyznawania środków;

– kontynuację otwartego dialogu, który umożliwia wymianę poglądów, formułowanie potrzeb oraz zgłaszanie nowych inicjatyw.

Podkreślamy, że partnerska współpraca i wzajemne zrozumienie stanowią podstawę skutecznego wsparcia naszej działalności językowej.

4. Apel do rządów Polski i Niemiec

Delegaci Zgromadzenia członków apelują do rządów Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Federalnej Niemiec o wspólne wsparcie inicjatywy utworzenia instytutu językowego mniejszości niemieckiej.

Taki instytut mógłby przejąć szeroki zakres zadań, takich jak:

– analiza i dalszy rozwój edukacji mniejszościowej – zarówno w obszarze szkolnym, jak i pozaszkolnym;

– opracowywanie nowoczesnych materiałów dydaktycznych;

– wsparcie merytoryczne i dydaktyczne dla koordynatorów i realizatorów działań językowych itp.

Utworzenie takiej instytucji byłoby znaczącym krokiem w kierunku profesjonalizacji i długoterminowego rozwoju edukacji językowej mniejszości niemieckiej w Polsce. W tym kontekście należy wykorzystać dotychczasowe doświadczenia MN w tej dziedzinie. Delegaci zgromadzenia członków są przekonani, że wspólne wysiłki mniejszości niemieckiej oraz konstruktywna współpraca z rządami Polski i Niemiec przyczynią się do trwałego zachowania i rozwoju języka niemieckiego jako żywej części naszego dziedzictwa kulturowego.

Łubowice, 9 maja 2026 r.